

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต ของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาที่มี เพศ อายุ ประเภทวิชา และระดับชั้นปี ต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต ของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่กำลังศึกษาในระดับ ปวส. ปีการศึกษา ๒๕๕๕ จำนวน ๑๖๔ คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่กำลังศึกษาในระดับ ปวส. ปีการศึกษา ๒๕๕๕ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ เกร์ชชีและมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๑๓ คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทวิชา ระดับชั้นปี ซึ่งเป็นแบบตรวจรายการ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามการนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต ของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านฉันทะ ๒) ด้านวิริยะ ๓) ด้านจิตตะ ๔) ด้านวิมังสา ลักษณะคำถามเป็นแบบ มาตรการส่วนประมาณค่า โดยให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ , ค่าร้อยละ , ค่าเฉลี่ย , ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน , ค่า Z-test, ค่า F-test และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

๑) นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนรวม ๑๑๓ คน จำแนก เป็นเพศชาย ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๘๐ และ เพศหญิง ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๐

๒) นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๕๐ อายุ ๒๐ – ๒๓ ปี ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๒๐ และอายุ ๒๔ – ๒๕ ปี ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๐

๓) นักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๐๐ และ นักศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๐

๔) นักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาชั้น ปวส.๑ จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๒๐ และ นักศึกษาชั้น ปวส.๒ จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๘๐

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

๑) นักศึกษามีการนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๗$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจิตตะ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ($\bar{X} = ๔.๓๓$) รองลงมาได้แก่ ด้าน วิริยะ ($\bar{X} = ๔.๒๘$) ส่วนด้านฉันทะและ ด้าน วิมังสา มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด ($\bar{X} = ๔.๒๗$ ทั้งสองด้าน)

๒) ผลการเปรียบเทียบการ นำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของ นักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนนักศึกษาที่มีเพศ ประเภทวิชา และระดับชั้นปีต่างกัน มีการนำ หลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไข การนำหลัก อิทธิบาท ๔ มาใช้ ในการดำเนินชีวิตของ นักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

(๑) ปัญหาการนำหลัก อิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของ นักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

ก. ด้านฉันทะ เรื่องการไม่เข้าเรียนในรายวิชาที่ตัวเองไม่ชอบ และไม่ ชอบค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง

ข. ด้านวิริยะ เรื่องไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายถ้าไม่มีครูคอยควบคุม และเหน็ดเหนื่อย ท้อถอย ขาดกำลังใจ

ค. ด้านจิตตะ เรื่องขาดความเอาใจใส่ในการเรียน และไม่แก้ปัญหา ด้วยตนเอง ชอบขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นมากกว่า

ง. ด้านวิมังสา เรื่องไม่ทบทวนบทเรียนที่เรียนผ่านไปแล้ว และชอบใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผลในการแก้ปัญหา

(๒) แนวทางแก้ไข การนำหลัก อิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต ของ นักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอ พระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

ก. ด้านฉันทะ เรื่องควรให้นักศึกษาได้เรียนในสาขาวิชาที่ถนัดจริง ๆ และ วิทยาลัยควรมีสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลาย

ข. ด้านวิริยะ เรื่องสร้างความตระหนักในความรับผิดชอบด้วยตัวเอง ครู และเพื่อนควรให้กำลังใจในเวลาที่ย่อถอย ไม่ควรทักตบบ่นกัน

ค. ด้านจิตตะ เรื่องควรกระตุ้นให้นักเรียนมีความเอาใจใส่ในการเรียน ให้มากขึ้น และปลูกฝังค่านิยมการพึ่งพาตนเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ง. ด้านวิมังสา เรื่องควรมีการทดสอบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นให้ มีการทบทวนบทเรียน และควรใช้เหตุผลในการแก้ปัญหามากกว่าอารมณ์

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอภิปรายเชื่อมโยงทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการ นำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

๑) การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในข้อนี้แสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบคุณธรรมนำความรู้ อย่างได้ผล ทำให้นักศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมทางศาสนา สามารถประยุกต์ใช้หลักธรรมทางศาสนาไปใช้ในการเรียนดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ **บุญมี บุญเอี่ยม** ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การนำอิทธิบาท ๔ ไปใช้ในการทำงานของพนักงานศูนย์ควบคุมการบินภูเก็ต บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด” เพื่อเปรียบเทียบการนำอิทธิบาท ๔ ไปใช้ในการทำงาน จากตัวแปรประวัติการฝึกอบรม ผลการวิจัย พบว่า พนักงานศูนย์ควบคุมการบินภูเก็ต มีการนำอิทธิบาท ๔ ไปใช้ในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ **ชาติรี แนวจำปา** ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ได้แก่ ด้านจันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา ในการปฏิบัติหน้าที่โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านจิตตะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงว่านักศึกษามีความความใส่ใจ ความจดจ่อ ทำใจให้อยู่กับการเรียนรู้และการทำงาน ไม่เผลอไผล ตั้งใจทำหน้าที่ของตนเอง อย่างเต็มที่ ผลที่เกิดขึ้นก็คือ การ ประสบกับความสำเร็จในชีวิต และมีความตั้งใจที่จะเดินหน้ารื้อไปจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย คือความสำเร็จในการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สถิต รัชปต์** ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ไปใช้ในการศึกษาเล่าเรียนของนักศึกษาคฤหัสถ์ ” ผลการศึกษพบว่าความเข้าใจในองค์ประกอบของ อิทธิบาท ๔ อันประกอบไปด้วย จันทะ คือความพึงพอใจ วิริยะ คือความเพียร จิตตะ คือความเอาใจใส่ วิมังสา คือความไตร่ตรอง โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจความหมายที่ถูกต้องตรงกัน ด้านวิธีปฏิบัตินั้น พบว่า นักศึกษาคฤหัสถ์ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนคติที่คล้ายคลึงกันว่าในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นแล้ว เป้าหมายที่ตั้งไว้คือประสบผลสำเร็จในสิ่งที่ทำ ต้องเริ่มที่จันทะ

ให้เกิดขึ้นในใจก่อนเพื่อรักชอบที่จะทำสิ่งนั้น จากนั้นจึงต้องใช้วิริยะ ใ้ความพยายาม สุดความสามารถ และต้องอาศัยจิตตะ คือการเอาใจจดจ่อต่อสิ่งที่ตนทำ หากเกิดปัญหาอุปสรรคก็ใช้ วิมังสา คือการไตร่ตรองหาเหตุผล พยายามแก้ไขปัญหการงานก็จะประสบผลสำเร็จและมี ประสิทธิภาพสูงสุด

๒) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านฉันทะและด้านวิมังสา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาวะของนักศึกษาที่ยังอยู่ในช่วงวัยรุ่น ยังขาดเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน ไม่สามารถบอกได้อย่างชัดเจนว่าสิ่งที่ตนเองรัก ชอบ หรือมีความถนัดนั้นคืออะไร ทำให้มีนักศึกษา บางส่วนไม่ประสบความสำเร็จในการศึกษา เพราะเลือกเรียนในสาขาวิชาที่ตนไม่ถนัด แต่เลือกเรียน ตามกลุ่มเพื่อน เมื่อเข้าเรียนแล้วก็เรียนไม่ได้จนต้องออกกลางคันในที่สุด รวมทั้งขาดการพิจารณา ไตร่ตรอง ขาดความยั้งคิด ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ มีพฤติกรรมต่อต้าน ยึดความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล และหวังพึ่งพาผู้อื่นมากกว่า การพึ่งพา ตนเอง ขาดความสามารถในการจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่ต้องรับผิดชอบ ผลที่ตามมาคือ การทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จตามเวลาที่กำหนด ผลงานที่ออกมาไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ต้องปรับต้องแก้ ต้องทำใหม่ซ้ำแล้วซ้ำอีก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรินทร์ นินทศรี ที่ได้ทำการ วิจัยเรื่อง การดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักอิทธิบาทธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ โรงเรียนวัดควนसान อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า การดำเนิน ชีวิตประจำวันตามหลักอิทธิบาทธรรมของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านฉันทะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านวิริยะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ด้านจิตตะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านจิตตะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านวิมังสา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

๓) ด้านฉันทะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในการ ศึกษาเล่าเรียนในสาขาวิชาของตน ประารถนาที่จะ เรียนให้บรรลุผล สำเร็จ พึ่งพอใจในผลการเรียนที่ได้รับ มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัย พึงพอใจกับสภาพแวดล้อมใน การเรียน ตลอดจนครูที่พร้อมจะให้คำปรึกษาและ คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งจะรับผิดชอบใน ภาระหน้าที่ทั้งการเรียนและการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และพึงพอใจที่จะ ใ้วิชาความรู้ในการ ประกอบอาชีพและการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี แนวจำปา ที่ได้วิจัย เรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรมีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ๑ การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ และด้านจิตตะ ในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมาก

๔) ด้านวิริยะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ มีความเพียรพยายามในการ เรียนและการ ปฏิบัติงาน ด้วยความกระตือรือร้น อยู่เสมอ แม้ว่าการเรียน หรืองานที่ปฏิบัติจะต้องใช้เวลายาวนานจึงจะสำเร็จผล ก็ไม่ทอดอຍพยายาม ทำจนสำเร็จ เมื่อได้รับ มอบหมาย งาน จะรีบทำโดยทันที ได้รับการฝึก ฝนอบรมเพื่อพัฒนา ทักษะการเรียนรู้และทักษะ การทำงาน มีการเรียนรู้และยอมรับข้อผิดพลาดอย่างจริงใจพร้อมทั้งทำการแก้ไขให้ถูกต้อง สามารถ ประสานงาน ผู้อื่นเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายได้ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เสร็จสมบูรณ์ตามที่กำหนด อดทนอดกลั้นและเอาชนะความยากลำบากในการแก้ปัญหา เรียนและปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น เพื่อ สร้างสรรค์ และเปลี่ยนแปลงสำหรับ การปรับปรุงให้ดีขึ้น สอดคล้องกับ งานวิจัย ของ อำพน ธรรมโชติ ที่ได้ทำการ วิจัย เรื่อง “การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเพชรบุรี” ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเพชรบุรี ด้านความรู้ความสามารถในงานภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก โดยระดับความเป็นจริงมาก เกี่ยวกับการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เพื่อก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ความสนใจศึกษา นวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงระบบงานให้ดียิ่งขึ้น และการเข้ารับการอบรมตรงตามสายงาน ที่ปฏิบัติและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างสัมฤทธิ์ผลตามลำดับ

๕) ด้านจิตตะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงว่านักศึกษามี ความความใส่ใจ ความจดจ่อ ทำใจให้อยู่กับ การเรียนรู้และการทำงาน ไม่เผลอไถล ตั้งใจทำหน้าที่ของตนเอง อย่างเต็มที่ ผลที่เกิดขึ้นก็คือ การ ประสบกับความสำเร็จในชีวิต และมีความตั้งใจที่จะ เดินหน้า เรื่อยไปจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย คือความสำเร็จในการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สถิต รัชปต์ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ไปใช้ในการศึกษาเล่าเรียนของนักศึกษาคุุหศาสตร์” ผลการศึกษาพบว่าความเข้าใจในองค์ประกอบ ของอิทธิบาท ๔ อันประกอบไปด้วย ฉันทะ คือ ความพึงพอใจ วิริยะ คือ ความเพียร จิตตะ คือ ความเอาใจใส่ใฝ่ใฝ่ วิมังสา คือ ความไตร่ตรอง โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจความหมาย ที่ถูกต้องตรงกัน ด้านวิธีปฏิบัตินั้น พบว่า นักศึกษาคุุหศาสตร์ส่วนใหญ่ ได้ให้ทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน ว่า ในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นแล้ว เป้าหมายที่ตั้งไว้คือประสบผลสำเร็จในสิ่งที่ทำ ต้องเริ่มที่ฉันทะ ให้เกิดขึ้นในใจก่อนเพื่อรักชอบที่จะทำสิ่งนั้น จากนั้นจึงต้องใช้วิริยะ ใช้ความพยายาม สุดความสามารถ และต้องอาศัยจิตตะ คือ การเอาใจจดจ่อต่อสิ่งที่ตนทำ หากเกิดปัญหาอุปสรรค

ที่ใช้วิม้งสา คือการไตร่ตรองหาเหตุผล พยายามแก้ไขปัญห การทำงานก็จะประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

๖) ด้านวิม้งสา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นความสำคัญของการใช้ปัญญาวิเคราะห์หาเหตุผลในการเรียนและการปฏิบัติงาน เช่น พิจารณาผลการเรียนรู้ของตนเอง ใคร่ครวญขั้นตอน วิธีการเรียนและการทำงานก่อนเสมอ มีการวางแผนในการเรียนและการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า มักใคร่ครวญถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นเสมอ ก่อนการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาดังกล่าว มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญห การปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับปรุงตนเองทั้งในการเรียนและการปฏิบัติงาน ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ใหม่ ๆ เพิ่มเติมเพื่อนำมา ปรับปรุง การเรียนและการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ รู้จัก ค้นหาสาเหตุของ การเรียนและการปฏิบัติงานที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ให้ความสำคัญในคุณค่า ความเชื่อ และขนบธรรมเนียมของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พัทธพร วีรสิทธิ์ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบห้าประการของบุคลิกภาพและความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานประกันสังคม ” ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานประกันสังคมส่วนใหญ่มีกความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีองค์ประกอบด้านวิม้งสาอยู่ในระดับสูง

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบการ นำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

๑) นักศึกษา ที่มีเพศต่างกัน มีการนำหลัก อิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า นักศึกษา ถึงแม้ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย ก็มีความคิดเห็นต่อ การดำเนินชีวิตทั้งการเรียนและการปฏิบัติงานที่ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาราณี ลิทธิพงศ์ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ของการใช้อิทธิบาท ๔ ในการพัฒนาชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดศรีธรรมราช” ผลศึกษาพบว่า ๑) คณะกรรมการชุมชนมีการใช้อิทธิบาท ๔ ในการพัฒนาชุมชนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายพบว่า ด้านการใช้ฉันทะอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการใช้ฉันทะ ด้านการใช้จิตตะ ด้านการใช้วิริยะ และด้านการใช้วิม้งสา ตามลำดับ ๒) ประชากร ที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา แตกต่างกัน มีความเห็นต่อการใช้อิทธิบาท ๔ ในการพัฒนาพนักงานไม่แตกต่างกัน

๒) นักศึกษาที่มีอายุ ต่างกัน มีการนำหลัก อิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกันก็มีความคิดเห็นต่อ การใช้หลักอิทธิบาท ๔ ในการดำเนินชีวิตทั้งในการเรียน และการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองอุไร ช่วยชู ที่ได้วิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มี ผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้าน ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดปทุมธานี ” พบว่า ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ๑๓ ปีขึ้นไป มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีอาชีพเกษตรกรกรม ในการประสานงานมีความสามารถในระดับกลาง และได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานระดับปานกลาง สำหรับความรู้เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับสูง และพบอีกว่า อายุ ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง อาชีพ และการประสานงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้าน

๓) นักศึกษาที่มีประเภทวิชา ต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนิน ชีวิต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงให้เห็นว่าการเรียนในประเภทวิชาที่ แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการนำหลักอิทธิบาท ๔ ไปใช้ในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี แนวจำปา ที่ได้วิจัย เรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ” ผลการ วิจัย พบว่า บุคลากรมีการ ประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา ในการปฏิบัติ หน้าที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ และด้านจิตตะ ในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับมาก สำหรับการประยุกต์ใช้ อิทธิบาท ๔ ด้านวิมังสา ในการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบ การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรที่มี เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ที่ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

๔) นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีการนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารานี ลิทธิพงศ์ ที่ได้วิจัยเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ในการใช้อิทธิบาท ๔ ในการพัฒนาชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาล ตำบลทองหงส์ อำเภอรพรมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการชุมชน ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความเห็นต่อการใช้อิทธิบาท ๔ ในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี แนวจำปา ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ที่ต่างกัน

มีการประยุกต์ใช้อิทธิบาท ๔ ในการปฏิบัติหน้าที่โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธราภรณ์ วีรสิทธิ์ ได้ศึกษา วิจัย เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพและความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักงานประกันสังคม ” ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักงานประกันสังคมที่มีลักษณะของเขตพื้นที่ ที่แตกต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาใช้

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การนำหลัก อิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาใช้นี้

๑) ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งในส่วนนี้ วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราชควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยการจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาได้มีการนำหลักอิทธิบาท ๔ และหลักธรรมข้ออื่น ๆ มาใช้ในการดำเนินชีวิตให้มากยิ่งขึ้น

๒) ปัญหาการนำหลัก อิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ไม่ชอบการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง ไม่เข้าเรียนในรายวิชาที่ตัวเองไม่ชอบ วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราชโดยเฉพาะครูที่ปรึกษา ควรจะได้ร่วมมือกับผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิดและส่งเสริมให้นักศึกษามีการพัฒนาในส่วนนี้

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การนำหลัก อิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอ พระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ด้านฉันทะและด้านวิมังสา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และนักศึกษามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการนำหลักอิทธิบาท ๔ มาใช้ในการดำเนินชีวิต ด้านฉันทะสูงที่สุด ซึ่งการ วิจัยนี้ไม่อาจนำมาศึกษา ให้ครอบคลุมได้ทั้งหมด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

๑) ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านนั้นะ ของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช

๒) แนวทางส่งเสริมการนำหลักอิทธิบาท ๔ ด้านนั้นะ มาใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช

๓) บทบาทของครูที่ปรึกษากับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านนั้นะ ของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช